

GAZETA ÎNVĂȚĂMÎNTULUI

Vineri
4 decembrie
1970

4 pagini - 25 bani

EDITATA DE MINISTERUL ÎNVĂȚĂMÎNTULUI ȘI COMITETUL UNIUNII SINDICATELOR DIN ÎNVĂȚĂMÎNT ȘI CULTURĂ

**Ședința
de lucru
a Consiliului
învățămîntului
de cultură
generală**

În ziua de 30 noiembrie a. c. a avut loc o ședință de lucru a Consiliului învățămîntului de cultură generală. Au participat, în afara membrilor consiliului, autori de manuale școlare, reprezentanți ai Editurii didactice și pedagogice, cadre didactice din învățămîntul superior și mediu, specialiști din domeniul cercetării pedagogice, specialiști din Ministerul Învățămîntului. Lucrările au fost conduse de ministrul învățămîntului, Mircea Malită.

Consiliul a examinat și dezbătut studiul privind modernizarea manualelor școlare și a luat în discuție unele recomandări privind aplicarea creatoare a programelor și manualelor actuale în școala de cultură generală. Discuțiile s-au ținut cu deosebire la conținutul științific și accesibilitatea manualelor, competența celor ce le elaborează, concizia, claritatea, aspectul grafic și ilustrativ al manualelor etc. S-au luat în dezbateri alternativele manual unic - diversitate de manuale, autor unic sau colectiv, concurs de manuale sau contract, precum și necesitatea unui manual al profesorului, raportul programă-manual.

În încheierea discuțiilor ministrul Mircea Malită, după ce a trecut succint în revistă succesele învățămîntului, s-a referit la necesitatea de a se spori eforturile pentru a aduce școala în pas cu progresul general al societății noastre. În legătură cu aceasta a accentuat cu deosebire câteva idei - datorită de pregătirea tineretului pentru o civilizație industrială, pentru o societate care își dezvoltă în ritm rapid industria; necesitatea de a face ca modernizarea să devină o trăsătură permanentă a învățămîntului nostru, nu o acțiune de etapă; elasticitate în laborarea programelor, pentru a face apte continue actualizării în procesul predării; ingeniozitate și inițiativă în acțiunea de înzestrare a școlilor, laboratoarelor, atelierelor.

Ministrul învățămîntului a subliniat în încheiere că trebuie larg încurajate ideile inovatoare, inițiativele care contribuie la perfecționarea activității, la realizarea unui învățămînt modern.

Demonstrații în laboratorul de fizică al Liceului din Buștea

OPUNÎNDU-SE ACHIZIȚIEI MNEMONICE, AUTOMATE A UNOR CUNOȘTINȚE GATA CONSTITUITE, ÎNVĂȚAREA PRIN DESCOPERIRE AJUTĂ ELEVII SĂ GĂSEASCĂ SINGURI REGULI, LEGI, CONCEPTE.

(Învățarea prin descoperire - pag. 1)

UNUL DIN ELEMENTELE DETERMINANTE ÎN BUNA ORGANIZARE A INSTRUIRII TEHNICO-PRACTICE ESTE ÎNȚIȚIATIVA - DUBLATĂ DE ENTHUZIASM, DE UN DEZVOLTAT SPIRIT GOSPODORESC.

(Modalități de organizare a instruirii tehnico-practice - pag. 2)

ACCENTUAREA CARACTERULUI ACTIV AL PARTICIPĂRII CADRELOR DIDACTICE LA PERFECȚIONAREA ÎNVĂȚĂMÎNTULUI PRESUPUNE DISCUȚII, CONFRUNTAREA DE OPINII, EXPRIMAREA CURAJOASĂ A PĂRERILOR.

(Rolul organizației de partid în creșterea eficienței activității școlare - pag. 1).

Un amplu program de dezvoltare multilaterală a României socialiste

Transpunind în viață istoricele hotărâri ale Congresului al X-lea, partidul și guvernul nostru au trasat recent sarcini de excepțională importanță vizând progresul necontenit și multilateral al României pe calea socialismului. În expunerile făcute de tovarășul Nicolae Ceaușescu la ședința de lucru de la C.C. al P.C.R. din 23 noiembrie 1970, precum și la ședința comună a Comitetului Executiv al C.C. al P.C.R. și a guvernului din 25 noiembrie 1970, unde s-a examinat multilateral problema îmbunătățirii organizării, planificării și conducerii agriculturii și, respectiv, s-au dezbătut principalele prevederi ale proiectului de plan cincinal privind dezvoltarea economiei naționale pe perioada 1971-1975, își găsesc o strălucită expresie clarviziune și spiritul înnoitor, gîndirea vie și profunzimea abordării problemelor, luciditatea și realismul proprii întregii activități a partidului, capacitatea de descifrare a cerințelor vieții și legilor obiective ale dezvoltării sociale, de elaborare creatoare a soluțiilor.

Sarcinile trasate pornesc de la studiarea și cunoașterea temeinică a realităților concrete și a condițiilor specifice ale României, de la necesitățile legate de perfecționarea continuă a întregului mecanism economic și social, în seama de stadiul actual al dezvoltării patriei, de programele științifice înregistrate pe plan mondial în toate domeniile. Ilustrînd aplicarea creatoare a principiilor universale ale comunismului științific la particularitățile României, marea receptivitate a partidului față de nou, perseverența cu

care acționează pentru înlăturarea din viața economică și socială a tot ce este perimat, depășit și nu mai corespunde realității în continuă transformare și schimbare, expunerile tovarășului Nicolae Ceaușescu preconizează soluții corespunzătoare mersului înainte al societății românești contemporane. În industrie, pe lângă eforturile îndreptate spre dezvoltarea cantitativă, se va pune un deosebit accent pe modernizarea structurii producției, pe realizarea de produse cu un înalt grad de tehnicitate. În acest scop, în proiectul de plan se prevede concentrarea eforturilor spre ramurile care asigură valorificarea superioară a resurselor și contribuie la promovarea progresului tehnic în întreaga economie. Se prevăd măsuri pentru asimilarea, proiectarea și îmbunătățirea unor produse și tehnologii, în așa fel ca aproape 40 la sută din producția industrială a anului 1975 să fie constituită din produse noi și modernizate. În agricultură, pentru care se prevăd investiții de 80 miliarde lei, adică de peste 2 ori mai mult decît în actualul cincinal, va avea loc o sporire considerabilă a producției, se vor asigura astfel mecanizarea completă a lucrărilor agricole, creșterea substanțială a gradului de chimizare a producției, realizarea programelor naționale privind amenajările financiare și dezvoltarea zootehnică. Totodată în perioada imediat următoare se vor aplica măsuri de îmbunătățire a conducerii, organizării și planificării agriculturii, de perfecționare a organizațiilor și retribuirii muncii în unitățile agricole.

Cît privește învățămîntul, din expunerile

rezultă că perfecționarea continuă a acestuia rămîne o preocupare majoră a societății noastre. Și este firesc, deoarece școala este chemată să dătuiească profilul spiritual al tinerei generații, să pregătească viitoarele cadre necesare dezvoltării economice și social-culturale a țării. Se insistă în mod special asupra necesității de a se rezolva mai repede și mai bine problema pregătirii inginerilor, tehnicienilor și maistrilor, renunțîndu-se la unele optici și principii învechite, ce nu corespund dinamicii actuale a dezvoltării societății românești contemporane. Se preconizează astfel ca la unele instituții de învățămînt superior cifra de școlarizare să sporească potrivit necesarului de cadre cu pregătire superioară. Instituțiile care pregătesc ingineri și subingineri să cunoască o dezvoltare mai accentuată decît pînă acum, în așa fel încît în 2-3 ani să se asigure cadrele tehnice pentru conducerea procesului de producție, iar inginerii să fie folosiți îndeosebi în cercetare, în funcții de concepție în întreprinderi. În ce privește pregătirea noilor maistri, se prevede renunțarea la principiul actual, potrivit căruia numai absolvenții unei școli speciale pot fi maistri și se recomandă recrutarea unor asemenea cadre și din rîndul muncitorilor calificați.

Alături de întregul popor, slujitorii școlii au primit cu satisfacție și viu interes măsurile cuprinse în expunerile tovarășului Nicolae Ceaușescu, vîzînd în ele un program amplu, convingător și realist pentru dezvoltarea multilaterală a României și ridicarea ei pe culmile civilizației comuniste.

NU NUMAI ÎN MATEMATICĂ, DAR ȘI ÎN CELELALTE DISCIPLINE ELEVUL TREBUIE PREGĂTIT SĂ OPERAZE EFICIENT CU VIZIUNEA STATISTICĂ, PROBABILISTĂ - MAI PROFUND, MAI PRODUCTIV ANGAJATĂ ÎN DIALECTICA REALITĂȚII DECît CEA MECANICISTĂ.

(Noțiuni de teoria probabilităților în școala generală - pag. 3).

ROLUL DE RECEPTOR PE CARE ÎL ARE ELEVUL ÎN SISTEMUL CLASIC DE EDUCAȚIE SE TRANSFORMĂ - ÎN CONDIȚIILE UNUI SISTEM MODERN DE EDUCAȚIE - ÎNTR-UN ROL DE EFECTOR.

(Cibernetica și formarea personalității umane proiectate pentru viitor - pag. 4).

ÎNVĂȚAREA PRIN DESCOPERIRE

Tendința de a înlocui așa-numita învățare prin expunere cu învățarea prin descoperire constituie o modalitate modernă de educație, impusă de profilul contemporan al culturii și civilizației care solicită de la membrii societății o gîndire independentă, inventivă, originală. Noutățile metodice se sprijină pe câteva cercetări importante ale psihologiei științifice. Unele dintre aceste cercetări se referă la structura și funcțiile gîndirii umane (la inteligență și creativitatea acesteia), iar altele la procesul învățării. Se vorbește astfel din ce în ce mai mult despre gîndirea productivă, creatoare, alături de gîndirea reproductivă; despre strategiile euristice, suple, în învățare - alături de scheme algoritmice rigide; despre procese de achiziție conștientă, autocontrolată, alături și opuse achiziției mnemonice, automate.

Potrivit unei îndelungate tradiții școlare, deși militează pentru „varietate” de metode, absolutizarea în procesul învățării a căii logice și abstracte a transmiterii unui flux continuu de cunoștințe gata constituite, descoperite de mintea omenească de-a lungul istoriei. Chiar în cazul tipurilor de lecție prin excelență dialogate, sau a așa-ziselor lecții de muncă independentă, care presupun antrenarea intensă a activității intelectuale individuale a elevilor, este vorba în fond tot de o conștientizare de răspunsuri pregătite, de o activitate declanșată de informația oferită aproape în întregime de profesor, de manual sau de alte materiale întocmite în acest scop.

Învățarea prin descoperire este cu totul opusă acestui mod de realizare a studiului. Ea adoptă ca principiu de bază asimilarea, integrarea prin acțiuni proprii în domeniile abordate. Principala deosebire între cele două moduri de învățare constă în faptul că în cazul învățării prin expunere ele-

vii primesc răspunsuri de-a gata la întrebările puse, înainte ca ei să fi avut ocazia să încerce a răspunde prin propriile lor forte.

Rolul învățării prin descoperire este deosebit de important în atingerea unor performanțe superioare. Este elocvent în acest sens, analogia cu jucătorii de șah. S-a constatat că jucătorii de șah care obțin succese remarcabile descoperă combinațiile adecvate datorită faptului că adoptă euristici selective puternice și nu faptului că ar avea o gîndire mai profundă sau ar memora mai bine decît alții. La fel și în activitatea școlară. În situația rezolvării de probleme, șansele de reușită sînt mai mari în cazul folosirii schemelor operatorii ale inteligenței și a strategiilor euristice exercitate în decursul învățării prin descoperire.

Desigur, preocupări pentru o învățare în care să fie solicitată participarea activă a elevului au existat și în trecut. Astfel pot fi considerate tehnicele socratice sau metoda intuitivă, care se bazează în cea mai mare parte pe raționamente inductive. Învățarea prin descoperire nu este însă numai o inducție. Ea este o rezultantă a inducției și deducției luate îm-

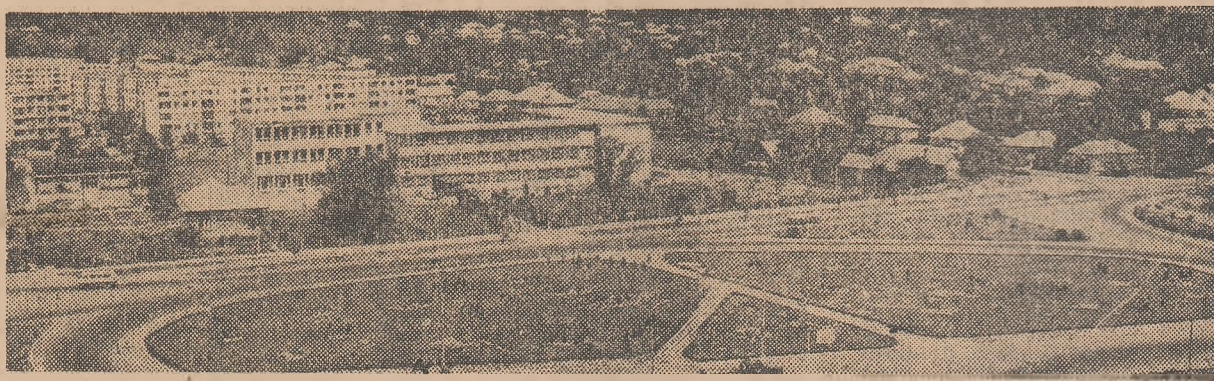
preună. Referindu-ne, de pildă, la învățarea matematicii, apreciem, ca un act fundamental al acestui proces, orientarea elevilor spre descoperirea de către ei înșiși a relațiilor și proprietăților matematice, ca și inițierea în raționamentul deductiv, construcțiile deductive matematice fiind programate în chip progresiv o dată cu etapele în care elevii învață să pună probleme, să analizeze datele, să aprecieze rezultatele, ducînd raționamentele mai departe, pînă la uneltele lor consecințe posibile. Nu numai matematica poate beneficia de aceste posibilități. Iată, de pildă, situații similare în învățarea altor obiecte. Într-un experiment efectuat cu cîțiva ani în urmă, la gramatică, noi am propus elevilor mici (clasele I-IV) un metalimbaj alcătuit, după anumite convenții, din figuri, puncte și linii care reprezentau noțiuni și categorii gramaticale. Urmărind de fapt un proces intelectual mai complicat, legat de simbolizare, am ajuns și la constatarea că, traducînd textele într-un limbaj gramatical figural-simbolic, eliberat de sensuri lexicale, elevii descoperă cu ușurință și totodată cu plăcere, ca într-un joc, normele

limbii, codul. Descoperirea modificărilor concomitente produse în texte în mod deliberat și scoase în evidență prin exprimare simbolic-figurală concentra atenția elevilor exact pe calea dorită și-i conducea ușor spre înțelegerea conceptelor.

Valoarea euristică a unor asemenea exerciții ne-a demonstrat nu numai că învățarea prin descoperire contribuie la dobîndirea reală a unor concepte noi și la lărgirea unor concepte înșușite numai în parte, ci și că ea dezvoltă posibilitățile generale de investigație ale elevului, îl învață să învețe, creîndu-i o motivație puternică și redîndu-i încrederea în propriile forte. Toate disciplinele oferă asemenea posibilități. De exemplu, într-o oră de geografie elevii unei clase au fost puși în fața unei hărți pe care erau însemnate numai riurile, lacurile și bogățiile naturale. Elevilor li se cerea ca, privind aceste date, să „ghicească” unde vor fi așezate principalele orașe, liniile de cale ferată, șoselele principale și să motiveze soluțiile adoptate.

ELENA BEJAT

(Continuare în pag. 3-a)

O nouă școală într-un cartier nou din Baia Mare

Rolul organizației de partid în creșterea eficienței activității școlare

Învățămîntul nostru se află angajat într-un amplu proces de perfecționare și modernizare menit să-i sporească eficiența socială. În acest proces, care va trebui să înscrie un moment de importanță de totul deosebit în istoria școlii românești, un rol substanțial îl revine organizațiilor de partid din școli. După cum se știe, Congresul al X-lea al P.C.R. a acordat acestor organizații dreptul de control. Prin investirea lor cu acest drept organizațiile de partid din școli au, nu numai posibilitatea, dar și obligația de a interveni prin mijloacele ce le stau la dispoziție pentru a asigura aplicarea întocmai a politicii partidului și statutului nostru în vederea perfecționării și modernizării învățămîntului, a legării lui tot mai strîns de nevoile practice ale construcției societății socialiste multilaterale dezvoltate, a înarmării elevilor cu cele mai noi realizări ale științei și tehnicii, a educării acestora în spiritul moralei noi, socialiste.

Ținînd seama de obiectivele stabilite de partid în domeniul învățămîntului, organizațiile de partid au posibilitatea reală de a-și exerci-

ta în condiții optime rolul lor de conducător politic, de a îndruma cu competență și simț de răspundere întregul proces de instruire și educare a elevilor. În acest scop este necesar ca organizațiile de partid din școli să-și perfecționeze continuu stilul și metodele de muncă, să se ocupe îndeaproape de controlul îndeplinirii hotărîrilor, să promoveze cu toată consecvența activitatea colectivă, asigurînd participarea comunistilor la pregătirea și elaborarea măsurilor și hotărîrilor, la întreaga activitate de partid.

Cum poate fi însă apreciată valoarea stilului și a metodelor de muncă? Care sînt criteriile care atestă sau contestă o metodă sau alta, un stil sau altul de muncă în condițiile respectării prevederilor statutare cu privire la organizarea și desfășurarea vieții interne de partid? Răspunsul la aceste întrebări este dat de măsura în care activitatea de partid se reflectă direct și operativ în sporurile calitative pe care școala le obține în activitatea ei curentă, de zi cu zi. Nivelul de pregătire al elevilor, orientarea acestei pregătiri,

astfel încît să facă față cu succes cerințelor tipului de societate pe care o făurim - societatea socialistă multilateral dezvoltată - este un criteriu esențial care verifică și confirmă valabilitatea orientării și stilului muncii de partid din școli.

De o mare importanță pentru buna desfășurare a vieții interne de partid este stabilirea tematicii adunărilor generale, organului superior al organizației de bază. După cum s-a subliniat în recentele adunări pentru dări de seamă și alegeri, rezultate bune s-au obținut acolo unde s-au luat în discuție problemele cardinale ale vieții școlare, ale procesului instructiv-educativ. În vederea alegerii judicioase a tematicii adunărilor de partid biroul organizației de bază trebuie să realizeze un contact viu, rodnic cu membrii organizației, cu conducerea școlii, trebuie să dea dovadă de cunoaștere aprofundată a preocupărilor personalului didactic și

Dr. GHEORGHE DRĂGAN
prim secretar al Comitetului P.C.R. al sectorului 7, municipiului București

(Continuare în pag. 3-a)

Modalități de organizare a instruirii tehnico-practice

Am reînținat, la începutul acestei săptămâni, cîteva inspectori și directori ai școlilor teleormăne pe care îi cunoașteam de mai mulți ani ca destoinici organizatori ai procesului de învățămînt. Erau foarte străluciți preocupat de stabilirea unor modalități optime pentru îndeplinirea unei noi sarcini de prim ordin și de mare actualitate ale învățămîntului — instruirea tehnico-practică a elevilor.

Un cadru organizatoric favorabil afirmării inițiativei creatoare

— În județul Teleorman — ne-a spus inspectorul general Fernand Chirea — s-a creat de mai mulți ani, dacă nu o tradiție, cel puțin o bogată experiență în domeniul antrenării elevilor în activități productive, utile. Așa încît orientarea nouă dată instruirii tehnico-practice, dezvoltarea acesteia, ne-a găsit, cum s-ar zice, pregătiți. La nivelul județului, preocuparea noastră s-a axat pe crearea unui cadru organizatoric adecvat desfășurării în bune condiții a pregătirii practice a elevilor, înțelegînd prin aceasta asigurarea unei baze tehnico-materiale corespunzătoare, încadrarea școlilor cu personal de înaltă pregătire, colaborarea strînsă cu unități industriale și agricole, cu organele economice județene. Se cuvine să menționăm aici sprijinul primit din partea organelor de partid și de stat, care ne-au alocat sume importante — peste un milion de lei — pentru dotarea școlilor. De asemenea, în asigurarea locurilor de practică pentru elevi și chiar în dotarea unor școli cu utilaje am primit ajutorul unor întreprinderi cum ar fi Combinatul chimic de la Tr. Măgurele, Întreprinderea de aparatură din Alexandria, Teștorăria „Teleorman” din Roșiori de Vede, șchele petroleră Videle, precum și al unor unități ale cooperăției meșteșugărești, iar în mediul rural al unor asociații intercomunale.

— Trasînd cadrul organizatoric la care se referă tovarășul Chirea — a arătat inspectorul șef Petrică Ivan — noi am pornit de la ideea că aceasta nu înseamnă și a da scheme fixe, indicații rigide, forme obligatorii pentru toată lumea sau orare imuabile. Acesta este de fapt și spiritul ce caracterizează recentele instrucțiuni ale Ministerului Învățămîntului, care stimulează inițiativa, ne lasă nouă alegerea modalităților de realizare. Ca urmare, în fiecare localitate, în fiecare școală au fost găsite modalități diverse de organizare a instruirii tehnico-practice, toate strîns legate de condițiile locale, de specificul economiei, de perspectivele de viitor. S-a putut afirma în acest sens spiritul organizatoric al directorilor, al profesorilor, al maistrilor-instructori. Și s-au putut profila cîteva experiențe proprii și specifice.

De la traforaj la piese de mobilier, de la confecționarea cheii franceze la participarea directă în producția industrială

Faptele confirmă afirmațiile inspectorilor. Școala generală nr. 1

din Turnu-Măgurele a cîștigat dreptul un binemeritat renume nu numai pentru realizările obținute în temeinica pregătire de cultură generală a elevilor, ci și pentru pregătirea lor practică, pentru „performanțele” obținute în acest domeniu.

Într-unul din atelierele școlii, în clasele mai mari, la operații de timpărie mai pretențioase — furnitură, sculptat, lustruit. Prin forțe proprii școala a reușit să dozeze atelierul cu un circuit, un string de prelucrare a lemnului, un letcon pentru pirogravură, cu scule corespunzătoare. Mai mult: în anul școlar trecut s-a realizat o gamă largă de mobilă furniruită căreia i-ar sta bine în orice interior modern.

O activitate la fel de interesantă desfășoară și atelierul de prelucrare a metalelor, a cărui activitate este condusă de profesorul maistru Emil Marina. Aici s-au realizat pentru școala materiale didactice și truse care pot sta cu succes alături de cele produse de întreprinderile specializate. Pentru țel, instruirea practică îmbracă forme specifice. Sub conducerea profesorilor-maistră Maria Ianculescu și Maria Andrei se realizează o pregătire corespunzătoare în domeniul gospodăriei și menajului. De pildă bufetul școlii — gestionat tot de elevi — desfășoară produse culinare deosebit de gustoase preparate în cadrul orelor de instruire practică, mai căutate și mai apreciate decît cele de la cofetărie.

Pornindu-se de la condițiile existente în prezent s-a socotit indicat ca întreaga activitate de instruire tehnico-practică să se desfășoare în atelierele școlii. La clasele a VII-a și a VIII-a se efectuează cîte 4 ore săptămînal, iar la clasele IX-X cîte 6 ore săptămînal, concentrate într-o zi pe săptămîna. Dacă la Turnu-Măgurele se pregătesc „timpări”, la Școala generală nr. 2 din Roșiori de Vede, în funcție de condițiile existente, s-a organizat instruirea elevilor în domeniul lăcătușăriei și prelucrării metalelor. Școala a fost dotată corespunzător, printre altele cu bancuri de lucru pentru fiecare elev, cu string, cu o mașină de găurit electrică (procurată de la o întreprindere din județul Prahova), cu aparate de sudură etc. Conduși de maestrul Florea Marinescu, elevii au ajuns să realizeze în atelierul de lăcătușărie cele mai diverse produse: chei pentru butelii de aragaz, chei franceze, scule, bomfalere, obiecte de uz gospodăresc — toate fabricate acum în mare cantitate și solicitate de cumpărători.

După însușirea bazelor teoretice ale prelucrării metalelor, după deprinderea mînuirii sculelor — deci după descifrarea alfabetului meseriei de lăcătuș — elevii trec să lucreze nemijlocit în procesul de producție în cadrul întreprinderii cu profil metalurgic „Furnalul

roșu” din Roșiori de Vede. Activitatea din atelierul școlii se continuă firesc în întreprinderea productivă. Oramul și programul de muncă sînt întocmite în așa fel încît să se realizeze o eficiență maximă, o folosire judicioasă a întregului timp de muncă.

O altă școală din Roșiori de Vede, Școala generală nr. 1, pe lîngă interesante activități de electrotehnică și prelucrare a metalelor, a obținut frumoase realizări în domeniul țesătoriei, al broderiei și croitoriei. Sub îndrumarea profesoarei Elena Rădulescu au fost confecționate, de pildă, 24 de costume populare de toată frumusețea pentru formația artistică a școlii și s-a realizat o bogată expoziție de broderie cu vinzare. În viitorul apropiat, pe baza unor comenzi ale inspectoratului școlar se vor executa halate de lucru, perdele, lenjerie de pat pentru internatele și căminele de copii din județ etc.

Lotul școlar și miniferma — baza pregătirii viitorilor lucrători ai ogoarelor

În mediul rural instruirea practică a luat și ea forme diverse, legate de specificul localității. Școala generală din comuna Țigănești, bunăoară, este plasată într-o zonă cu puternică tradiție legumicolă. Aici, de-a lungul anilor s-a creat o solidă bază materială. Lotul școlar de 5.000 m.p., aflat în imediată apropiere a școlii, a fost împărțit și amenajat cu un ingenios sistem de irigații. Prin mijloace proprii, prin valorificarea producției agricole au fost achiziționate pentru irigații o motopompă, conducte etc. Pe jumătate din lotul școlar se cultivă legume, experimentîndu-se, cu rezultate deosebit de valoroase, cultura forțată a tomatelor. Producția din acest an a însumat aproximativ 5.000 kg de roșii. Pe altă jumătate din lot s-a amenajat o livadă cu pomi fructiferi de mare productivitate. În școală mai există și un mic lot pentru studiul botanicii. De asemenea, este în curs de amenajare o seră. Buna organizare a instruirii practice s-a putut realiza prin conlucrarea celor trei profesori de biologie și agricultură: dna școlii Ștefania Mitroi, Pompilla Cioe și Heana Olaru. La buna pregătire a elevilor contribuie și munca pe care o desfășoară în condițiile unei sere ultra moderne cum este cea de la Brînceni, unde ei au preluat toate lucrările pe o solă.

Și școala din comuna Izlaz dispune de o bază didactică corespunzătoare pentru instruirea practică. Aici, pe lotul școlar, în seră și la „miniferma” elevii se pregătesc în domeniul culturii cerealelor, pomilor, viticulturii, floriculturii. „Miniferma” — una din cele 22 existente în județ — este instalată pe un teren situat în lunca Oltului și repartizat școlii de către cooperativa agricolă de producție. În cadrul ei se cultivă — după regulile agrotehnice cele mai înaintate — sfeclă și porumb. Întreaga activitate este organizată pe principiile muncii și retribuției din C.A.P. Rezultatele obținute de elevi sînt dintre cele mai lăudabile, în această toamnă însumîndu-se peste 350 zile-normă. Sub îndrumarea profesorului Ștefan Cioacan, cunoștințele teoretice de agricultură își găsesc firească lor transpunere în practică prin realizarea unor recolte bogate.

Înstruirea practică în școlile din mediul rural a îmbrăcat și alte forme specifice cum ar fi confecționarea obiectelor de artizanat, împletitura în papură și răchită, apiculură și sericicultură, domenii în care unele școli, ca cele din comunele Băbăița, Cervenia, Drăgănești-Vlașca, Stejaru, Lisa etc., au obținut rezultate frumoase.

În perspectivă foarte apropiată, muncă pe baza unui plan de producție

La sfîrșitul „turului de orizont” pe care l-am întreprins prin școlile teleormăne, prof. Fernand Chirea, inspector general al județului, ne-a împărțit cîteva proiecte de viitor.

— Nu ne este indiferent ce facem și cum muncim, nu putem să ne împăcăm cu ideea că este suficient să-i deprindem pe elevi cu meșteșugurile din bătrîni, nu ne mulțumim cu acoperirea unor ore din program printre activitate formală. Dacă într-o școală există un cerc de electrotehnică sau un atelier mecanic este evident că în acea școală nu va mai avea ce căuta un electrician sau un lăcătuș pe care să-l plătim. Cea mai bună dovadă a însușirii unor deprinderi de muncă va fi aceea că elevii vor realiza singuri reparații și întreținerea instalației electrice a școlii, vor monta singuri soneria care le va anunța recreația, vor repara singuri băncile, ușile, mobilierul. Am realizat acest lucru în cîteva școli și vrem să-l realizăm în cît mai multe.

De asemenea, în mediul rural instruirea tehnică productivă va însemna muncă efectivă pentru realizarea unor recolte bogate. Va însemna agricultură după toate regulile agrotehnice înaintate, pe ogoare irigate, în sere și ferme modernizate, cu mijloace mecanizate. Dacă elevii vor începe să dea cu sapa pe micul străt în care sînt trei fire de usturoi și după de ceapă nu vor putea dobîndi înțelegerea unei agriculturi moderne.

Studiind posibilitățile pe care le avem și consultîndu-ne cu organele locale competente, am ajuns la concluzia că începînd din anul viitor vom putea introduce, în mod experimental, plan de producție în patru din școlile județului nostru. În atelierele de lăcătușărie, timpărie și croitorie ale acestor școli vor putea fi executate comenzi de material didactic, mobilier simplu, obiecte de uz casnic, lenjerie, costume populare etc. Intenționăm să transformăm o bisnuză expoziție de la sfîrșitul anului școlar într-un veritabil tirg în cadrul căruia vom expune și contracta produsele realizate de elevi în cadrul atelierelor și al instruirii practice.

Am schițat succint cîteva modalități de realizare a instruirii tehnico-practice în școlile din județul Teleorman. Ceea ce credem că trebuie remarcat este unul din elementele determinante în buna organizare a acestei activități — INIȚIATIVĂ — dublată de entuziasm, de un dezvoltat spirit de organizare. Toate sînt calități pe care le putem înfili — și le-am înfilit — în multe părți, nu numai în județul Teleorman. Despre ele vom continua să mai scriem.

ANIVERSĂRI ȘCOLARE

LA BIRLAD

Liceul pedagogic din Birlad, pe băncile căruia s-au pregătit mil de învățători, a sărbătorit recent 100 de ani de activitate. La festivitatea organizată cu acest prilej au participat colectivul didactic al școlii, elevi de ieri și de astăzi, numeroși invitați.

În cei 100 de ani Liceul pedagogic din Birlad a desfășurat, cu toate greutățile întâmpinate în perioada începutului, o activitate bogată și rodnică pusă în slujba instruirii și educării tineretului. Una din importanțele realizări pe care le-a dobîndit încă din primii ani ai înființării sale o constituie organizarea practicii pedagogice și înființarea unei școli de aplicație de tip urban pentru băieți. În anii ulteriori populația liceului a cunoscut o deosebită dezvoltare. Astăzi el numără 31 de săli de clasă și peste 1200 de elevi, este dotat cu laboratoare moderne, cu o bibliotecă bogată.

Participanții la sărbătorirea liceului au adresat o telegramă Comitetului Central al P.C.R., tovarășului Nicolae Ceaușescu, în care se spune printre altele: Astăzi, la această sărbătoare, gîndurile noastre se îndreaptă cu recunoștință către Comitetul Central al Partidului Comunist Român, către dumneavoastră, mult stimat tovarăș Nicolae Ceaușescu, pentru neobosită activitate în scopul înfloririi cumpeni noastre patrii și al fîrării societății socialiste multilaterale dezvoltate, înscriind-ne eforturile pe linia Directivei C.C. al P.C.R. cu privire la dezvoltarea învățămîntului.

ÎN JUDEȚUL COVASNA

Cu prilejul împlinirii a 300 de ani de la înființarea Școlii generale de 8 ani din comuna Catalina, județul Covasna, duminică 29 noiembrie a.c. a avut loc o adunare festivă. Aici, în noua clădire a acestui lăcaș de cultură, unde învăță laolaltă fii ai oamenilor muncii, români și maghiari, și-au dat întâlnire foști elevi cu cei mai tineri școlari din comună.

Într-o atmosferă de entuziasm, cei prezenți au adresat o telegramă Comitetului Central al partidului, tovarășului Nicolae Ceaușescu, în care se spune, printre altele: Asigurăm Comitetul Central al partidului, pe dumneavoastră personal tovarăș Ceaușescu, că vom munca neobosit pentru educarea tinerei generații în spiritul dragostei nemărginite față de partid și de patrie, în lumina mărețelor sarcini trasate de Congresul al X-lea al partidului, pentru a întîmpina cu succes marile evenimente al semicentenarului creării Partidului Comunist Român, contribuind astfel la întărirea continuă a sumpței noastre patrii, Republica Socialistă România.

Unii greșesc și alții trag ponoasele

Cu bună știință am amînat pînă în această perioadă a anului școlar comentarea unor scrisori primite mai demult la redacție. Despre ce este vorba? Iată un prim exemplu.

Anul trecut, în perioada legală de transferări, asemeni altor cadre didactice, tinăra profesoară K. I. adresează o cerere inspectoratului școlar județean Cluj, în care solicită transferul și — conform instrucțiunilor în vigoare — indică, în ordinea preferinței, trei cadre vacante. Prin adresa nr. 2862 din 6.IV.1970 inspectoratul îi răspunde: „Comisia județeană nu v-a aprobat transferarea solicitată din următoarele motive: Dezmir — catedra s-a dat pentru reducere de activitate; Huedin — catedra s-a radiat de la transferări; Aiton — catedra s-a dat pentru apropiere de soț cu activitate și domiciliu în Cluj”. În adresa se arată, mai departe, că în cazul în care solicitanta este nemulțumită de modul de rezolvare a cererii, are dreptul să facă contestație. Contestația a fost făcută și s-a primit aproximativ același răspuns: „Catedrele de la Aiton au fost atribuite unor cadre didactice mai îndreptățite ca dv.; catedra de la Huedin s-a publicat (ca vacantă, n.n.) din eroare, iar cea din Dezmir s-a atribuit unui cadru didactic care a avut reducere de activitate” (sublinierea ne aparține).

Nu punem la îndoială faptul că la catedrele (sau catedra) din comuna Aiton au fost numite cele mai îndreptățite persoane. Dar cum stau lucrurile la Huedin și Dezmir? În răspunsul inspectoratului este scris negru pe alb că în cazul Huedinului a fost vorba de o eroare. Eroarea cui? Dacă s-ar fi pusă scrie mai bine așa: „noi, instructorii și directorii, care am înfăptuit aceste tabelle am lucrat neatenți, superficial, nu știam unde ne era capul și am publicat ca liberă o catedră care de fapt nu există”. Iar în cazul Dezmirului, unde catedra „s-a dat pentru reducere de activitate...”, ar fi fost bine să spună mai clar: „Tot din eroare, tot noi am greșit-o, că nici pe aceasta nu trebuia s-o publicăm ca vacantă dacă stăteam și studiam mai atent situația concretă din fiecare școală, dacă ne gîndeam ce posturi se vor reduce”.

Pe bună dreptate solicitanții s-au întrebă de ce au fost frustrați de dreptul de a opta pentru trei posturi? Practic, datorită gre-

șelilor altora, șansele s-au redus de la bun început la o treime, întrucît două dintre cele trei posturi nu erau libere. Vorba aceea: „cei patru evangheliști au fost trei — Luca și Matei”. Nu-i de mirare că au început să curg contestațiile memorabile către toate forurile, către toate organele de presă.

Și n-a fost singurul caz. Pe la sfîrșitul lunii septembrie am primit o scrisoare alarmantă din comuna Amărăștii de Jos, județul Dolj. De la 1 septembrie se aflau aici și funcționau paralele pe același post două educatoare: una proaspăt absolventă, repartizată de comisia guvernamentală, alta cu dispoziție de transfer eliberată de inspectoratul școlar județean. De aici necazuri, alergături, audiențe, jalbe, anchete etc. Incurcătura a provenit din publicarea a două posturi libere la aceeași unitate școlară în loc de unul. A cui este vina? — am întrebă. S-a găsit și un vinovat. Nu chiar acarul Păun, ci dactilografa inspectoratului care — fie distrată, fie obosită de atîtea situații și parasituații — a bătut la mașină de două ori același post. Superiorii ierarhici nu sînt de vină că ei n-au citit, numai au semnat....

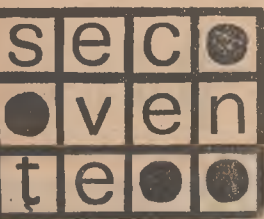
Ce ne pare rău este că nici într-un caz, nici în altul n-a zis nimănui: „Scuzați-ne. Am greșit”. Și nici unul din cei care au încurcat lucrurile nu și-au bătut capul să le descurce din timp. Poate că, îndată după apariția „Buletinului” în care au apărut greșelile respective, s-ar fi găsit unele modalități de a aviza pe solicitanți. Se putea afiga de exemplu o înștiințare la sediul inspectoratului sau și mai bine, cel vinovat de „eroare” putea plăti un anuș la ziarul local. Dar, cum spuneam, nimeni nu și-a bătut capul cu așa ceva. Și iată, cum li se creează necazuri oamenilor, cum se provoacă adesea interminabile anchete în care se irosează și nervi, și timp, și bani.

Am semnalat această situație acum, pentru că în aceste zile la școli și la inspectoratele școlare se desfășoară lucrările în vederea stabilirii catedrelor vacante pentru anul școlar 1971-72, ele urmînd să se publice în curînd. Atenție, deci! Fiecare mică neglijență de acum poate stîrni o mare bătaie de cap mai tîrziu. Și, credem, pe viitor scuzele nu vor fi de ajuns...

AL. I. VLADIMIR

Activitatea pe teren este una din principalele caracteristici ale pregătirii elevilor de la Liceul agricol din Sibiu

Plenara Consiliului Național al Organizației Pionierilor Colocviul „Cercetarea interdisciplinară a învățămîntului”

În zilele de 26 și 27 noiembrie a.c. s-a desfășurat lucrările plenarei Consiliului Național al Organizației Pionierilor, la care au participat și activiștii de partid și de stat, reprezentanți ai conducerii Ministerului Învățămîntului și ai altor ministere, ai unor organizații de masă și obștești, președinți ai consiliilor județene ale Organizației Pionierilor, comandanți de unități și detașamente, numeroase cadre didactice.

La plenară au fost înfăptuite pe larg preocupările consilierilor pionieresti în domeniul perfecționării cadrelor care își desfășoară activitatea în rîndul pionierilor. De asemenea, au fost

dezbatute o serie de probleme ale organizării și desfășurării vacanțelor școlare. Participanții la plenară au aprobat apoi planul de muncă al Biroului Consiliului Național al Organizației Pionierilor pe 1971 și acțiunile preconizate pentru sărbătorirea semicentenarului Partidului Comunist Român.

În cadrul plenarei Virgiliu Radulian, președintele Consiliului Național al Organizației Pionierilor, ad-junct al ministrului învățămîntului, a prezentat o informare în legătură cu activitatea desfășurată de Biroul C.N.O.P. în perioada care a trecut de la ultima plenară.

Multe din temele abordate în cadrul lui au avut conținutul ori s-au plasat chiar în sfera unor probleme de psihologie deosebit de actuale pentru practica vieții școlare. Dintre comunicările care s-au distins în acest sens amintim „Studiu didactic și monografice profesionale” (C. Botez), „Evoluția și clasificarea profesunilor” (P. Pufan), „Mijloace eficiente de informare a tineretului asupra profesunilor” (D. Văcăriu), „Structura monografiilor profesionale pentru uzul școlilor de cultură generală” (M. Peleanu), „Cercetarea experimentală în elaborarea monografiilor profesionale și a normelor de selecție” (E. Krau), „Orientarea, selecția și auto-orientarea profesională în perspectiva teoriei informației și ciberneticii” (G. Zapan), „Utilizarea tehnicilor proiective în selecția profesională” (A. Cosmovici),

participanților se va face de către instituția careia îi aparțin (instituții de învățămînt superior sau inspectorate școlare) și cu aprobarea prealabilă a acesteia.

Simpozion de psihologia muncii

Pe urmele trecutului istoric al comunei

La Școala generală din comuna Goranu, județul Vilcea, prof. P. Manole a realizat, împreună cu elevii săi un muzeu menit să contribuie la mai buna cunoaștere a trecutului patriei.

Din dorința de a cultiva și dezvolta gustul pentru teatrul în rîndurile tineretului școlar și de a-l ajuta în studiul literaturii dramatice și poetice incluse în programa școlară, Comitetul sindicatului învățămînt din Cluj, în colaborare cu Comitetul sindicatului salariaților din artă, au luat inițiativa înființării unei formații de teatru alcătuite din 9 actori pensionari și 7 actori în activitate de la Teatrul Național, precum și din artiștii amatori din rîndurile cadrelor didactice. Frintre actorii care vor juca în piesele din repertoriul alcătuit sau vor reprezenta spectacole fa parte Maria Cupcea, artistă emerită, laureată a Premiului de Stat, Mihaela Lăptes, Liviu Doctor, Emilia Hades, Octavian Teuca, Marin Aure-

„Problema criteriului în selecția profesională” (Z. Weintraub), „Cercetări privind validarea unor probe psihologice aplicate la concursul de admitere în școala profesională” (D. Mustăruț-A. Gheorghiu-D. Ioan) etc.

Teatru pentru școlari pe lîngă Sindicatul învățămînt din Cluj

Teatru pentru școlari pe lîngă Sindicatul învățămînt din Cluj

La Școala generală din comuna Goranu, județul Vilcea, prof. P. Manole a realizat, împreună cu elevii săi un muzeu menit să contribuie la mai buna cunoaștere a trecutului patriei.

Din dorința de a cultiva și dezvolta gustul pentru teatrul în rîndurile tineretului școlar și de a-l ajuta în studiul literaturii dramatice și poetice incluse în programa școlară, Comitetul sindicatului învățămînt din Cluj, în colaborare cu Comitetul sindicatului salariaților din artă, au luat inițiativa înființării unei formații de teatru alcătuite din 9 actori pensionari și 7 actori în activitate de la Teatrul Național, precum și din artiștii amatori din rîndurile cadrelor didactice. Frintre actorii care vor juca în piesele din repertoriul alcătuit sau vor reprezenta spectacole fa parte Maria Cupcea, artistă emerită, laureată a Premiului de Stat, Mihaela Lăptes, Liviu Doctor, Emilia Hades, Octavian Teuca, Marin Aure-

românească și care pare să fie deosebit de înaltă apariție izvoarelor scrise.

Teatru pentru școlari pe lîngă Sindicatul învățămînt din Cluj

Teatru pentru școlari pe lîngă Sindicatul învățămînt din Cluj

La Școala generală din comuna Goranu, județul Vilcea, prof. P. Manole a realizat, împreună cu elevii săi un muzeu menit să contribuie la mai buna cunoaștere a trecutului patriei.

Din dorința de a cultiva și dezvolta gustul pentru teatrul în rîndurile tineretului școlar și de a-l ajuta în studiul literaturii dramatice și poetice incluse în programa școlară, Comitetul sindicatului învățămînt din Cluj, în colaborare cu Comitetul sindicatului salariaților din artă, au luat inițiativa înființării unei formații de teatru alcătuite din 9 actori pensionari și 7 actori în activitate de la Teatrul Național, precum și din artiștii amatori din rîndurile cadrelor didactice. Frintre actorii care vor juca în piesele din repertoriul alcătuit sau vor reprezenta spectacole fa parte Maria Cupcea, artistă emerită, laureată a Premiului de Stat, Mihaela Lăptes, Liviu Doctor, Emilia Hades, Octavian Teuca, Marin Aure-

lian. Repertoriul cuprinde, în funcție de prevederile programelor școlare, un spectacol LL. Caragiale cu fragmente din piesele „O noapte furtunoasă”, „O scrisoare pierdută”, „Conul Leonida față cu reacțiunea”, un spectacol compus din scenele din „Viața Vodă” de Al. Davila, „Bălcescu” de Camil Petrescu, „Înștr-te mărgărite” de V. Eftimiu, „Apus de soare” de Barbu Delavrancea, un spectacol Lucian Blaga cu fragmente din piesele „Măsterul Manole”, „Zamolxe”, „Avram Iancu” și „Cruciada copililor”.

Teatru pentru școlari pe lîngă Sindicatul învățămînt din Cluj

Teatru pentru școlari pe lîngă Sindicatul învățămînt din Cluj

La Școala generală din comuna Goranu, județul Vilcea, prof. P. Manole a realizat, împreună cu elevii săi un muzeu menit să contribuie la mai buna cunoaștere a trecutului patriei.

Din dorința de a cultiva și dezvolta gustul pentru teatrul în rîndurile tineretului școlar și de a-l ajuta în studiul literaturii dramatice și poetice incluse în programa școlară, Comitetul sindicatului învățămînt din Cluj, în colaborare cu Comitetul sindicatului salariaților din artă, au luat inițiativa înființării unei formații de teatru alcătuite din 9 actori pensionari și 7 actori în activitate de la Teatrul Național, precum și din artiștii amatori din rîndurile cadrelor didactice. Frintre actorii care vor juca în piesele din repertoriul alcătuit sau vor reprezenta spectacole fa parte Maria Cupcea, artistă emerită, laureată a Premiului de Stat, Mihaela Lăptes, Liviu Doctor, Emilia Hades, Octavian Teuca, Marin Aure-

Materia prevăzută pentru concursul „Olimpiada matematică” la liceele de specialitate în anul școlar 1970-1971

„Olimpiada matematică” la liceele de specialitate în anul școlar 1970-1971

de specialitate în anul școlar 1970-1971

de specialitate în anul școlar 1970-1971

ETAPA LOCALĂ (17 ianuarie 1971)	Geometrie analitică: Dreapta și cercul.	Anul I	Anul II	Anul III
1) LICEELE ECONOMICE.	Algebră superioară: Materia prevăzută de program.	Algebră: Pină la „puteri și radicali”.	Algebra: Pină la puteri și radicali.	Algebra: Toată materia prevăzută în program.
2) LICEELE INDUSTRIALE.	Algebră: Pină la „puteri și radicali”.	Algebra: Pină la puteri și radicali.	Algebra: Pină la puteri și radicali.	Algebra: Elementele de algebră superioară din anul IV — Ecuații algebrice pină la structuri algebrice.
3) LICEELE DE ÎNȘIRUITĂ.	Algebră: Pină la „puteri și radicali”.	Algebra: Pină la puteri și radicali.	Algebra: Pină la puteri și radicali.	Algebra: Elementele de analiză matematică: Calculul integral; Pină la ecuații diferențiale.

Noțiuni de teoria probabilităților în școala generală

După cum se știe, statistica și calculul probabilităților au dobândit, în special în ultimii ani, o mare importanță în cercetarea științifică și în diferite sectoare ale activității practice. În științele sociale — psihologie, sociologie, economie, lingvistică etc. — dar și în fizică, în biologie, în medicină etc. teoria probabilităților și statistica joacă azi un rol de prim ordin. Noi direcții științifice dezvoltate în ultimii ani folosesc, în primul rând, metode probabiliste și statistice: teoria informației, cibernetica, teoria jocurilor și a deciziei etc. Ca urmare, predarea acestor discipline nu a fost extinsă numai în cadrul învățământului superior, dar a început să se introducă și la nivelul învățământului liceal. În țara noastră, începând din anul școlar 1968—1969 această disciplină se predă în clasa a XII-a.

Experiența a arătat însă că a-duceți întâmpina mari dificultăți, chiar atunci când e vorba de însușirea și utilizarea unor noțiuni și procedee elementare ale acestor domenii. Urmărind această problemă în cursul mai multor ani de cercetări sistematice, sectorul de psihologie pedagogică din Institutul de psihologie al Academiei de științe sociale și politice a ajuns la concluzia următoare: teoria probabilităților nu reprezintă un simplu capitol al matematicilor, ci un mod specific de a gândi și interpreta fenomenele. În prezent, școala cultivă, la toate vîrstele, a aproape exclusiv, orientarea univoc-determinată a raționamentelor, iar învățământul matematic este îndreptat în același sens. Această orientare univoc devine la un moment dat — așa cum a rezultat din cercetările noastre — o piedică pentru asimilarea conceptelor și procedeele probabiliste. Pentru a facilita însușirea tematică a cunoștințelor și deprinderilor mintale respective este necesar ca predarea lor să înceapă mult mai devreme, încă la nivelul învățământului general, desigur într-o manieră simplă și intuitivă, dar absolut sistematică.

Pornind de la această ipoteză colectivul de cercetare din sectorul de psihologie pedagogică al Institutului de psihologie a organizat, în cursul anilor 1968—1969, o serie de lecții experimentale consacrate acestor noțiuni la clasele IV, V, VI, VII, în cadrul orelor de matematică, cu sprijinul învățătorilor și profesorilor din clasele respective și cu asistența științifică a unor specialiști de la Centrul de statistică matematică al Academiei. Recurgîndu-se la diferite procedee intuitive, sugestive, elevii au fost puși în situația de a opera efectiv cu unele concepte fundamentale ca cele de eveniment, eveniment sigur, posibil, imposibil, evenimente independente, probabilitate și frecvență relativă, înmulțirea probabilităților etc. Desfășurare lecțiilor și lucrările finale de control au demonstrat receptivitatea și interesul deosebit al copiilor pentru aceste noțiuni, necesitatea și posibilitatea construirii sistematice a deprinderilor mintale fundamentale pentru acest domeniu. Considerăm că, așa cum se procedează la aritmetica sau geometrie, este necesar și posibil ca începînd încă din școala generală să se facă un corp de noțiuni și să se exercite un sistem de deprinderi care vor permite însușirea ulterioară, în clasele superioare, a teo-

riei probabilităților și a statisticii la un nivel corespunzător de abstractizare și productivitate. Fără o asemenea bază intuitivă, sistematică și din vreme construită, asimilarea ulterioară a cunoștințelor respective va fi în general deficiente. Este vorba de o lege fundamentală a dezvoltării intelectuale, pe care nici un proiect didactic nu o poate eluda.

Dezvoltarea intelectuală are un caracter stațial, ceea ce înseamnă că evoluția intelectuală se realizează pe etape, fiecare etapă fiind caracterizată printr-o organizare specifică, relativ stabilă. Trezirea la o etapă superioară presupune întotdeauna în primul rând revalorizarea achizițiilor precedente cu mijloacele caracteristice noii etape, după care devine posibilă valorificarea completă a resurselor oferite de noile mijloace. De aici, o concluzie esențială pentru procesul de învățămînt: fiecare sistem nou de cunoștințe trebuie pregătit încă în etapele precedente, cu mijloacele mai simple, adecvate acestora. Înainte de a se preda geometria ca disciplină operind cu abstracții, cu concepte figurale, este necesar ca elevul mic să fie pus în situația de a cerceta obiecte figurind corpuri geometrice simple ca paralelipipedul, cilindrul, piramida, pentru a le descoperi intuitiv și practic proprietățile. Fără o asemenea pregătire făcută în etape anterioare elevul nu va dispune de un sistem de deprinderi și intuiții adecvate pe care să se poată sprijini noul sistem de cunoștințe predate. Același lucru este adevărat și pentru statistica și teoria probabilităților care, cum spunea, nu constituie un domeniu reducibil la aritmetica sau la algebra, ci reclamă un mod specific, distinct de a gândi.

Introducînd primele lecții experimentale au dat rezultate bune, s-a trecut în prezent, cu aprobarea Ministerului Învățămîntului, la un experiment largit, la care participă peste 20 de profesori și care se desfășoară începînd de la 1 decembrie 1970. Lecțiile se predau în continuare capitolelor „Raportare și proporții” și „Intr-o anumită măsură, apar ca aplicații ale acestui capitol.

Principiul teoretic și didactic adoptat de noi a fost acela de a se unifica în predare, în fazele inițiale, viziunea statistică, experimentală cu cea probabilistică. Scopul este, cel puțin în această etapă, elevul trebuie pus în situația de a efectua cu adevărat unele din experiențele aleatoare despre care învățătorul, pentru a confrunța frecvențele obținute cu probabilitățile calculate teoretic. În felul acesta se realizează principiul didactic despre care am vorbit mai sus: fiecare sistem nou de cunoștințe trebuie pregătit din etape anterioare ale dezvoltării intelectuale cu mijloace caracteristice acestor etape.

Lecțiile pentru clasa a VI-a — integral redactate — cuprind noțiunile de eveniment, de eveniment posibil, sigur, imposibil, noțiunea de probabilitate, noțiunea de frecvență și legătura cu probabilitatea, importanța practică a teoriei probabilităților, noțiunea de eşanșon și legătura cu probabilitatea și frecvența, construirea unor spații de evenimente elementare (fără explicitarea noțiunii) cu ajutorul diagramelor arborescente (cu probleme de genul acesta: care este probabilitatea ca într-o familie cu 3 copii, doi copii să fie băieți? etc.).

Pentru clasa a VII-a se prevăd

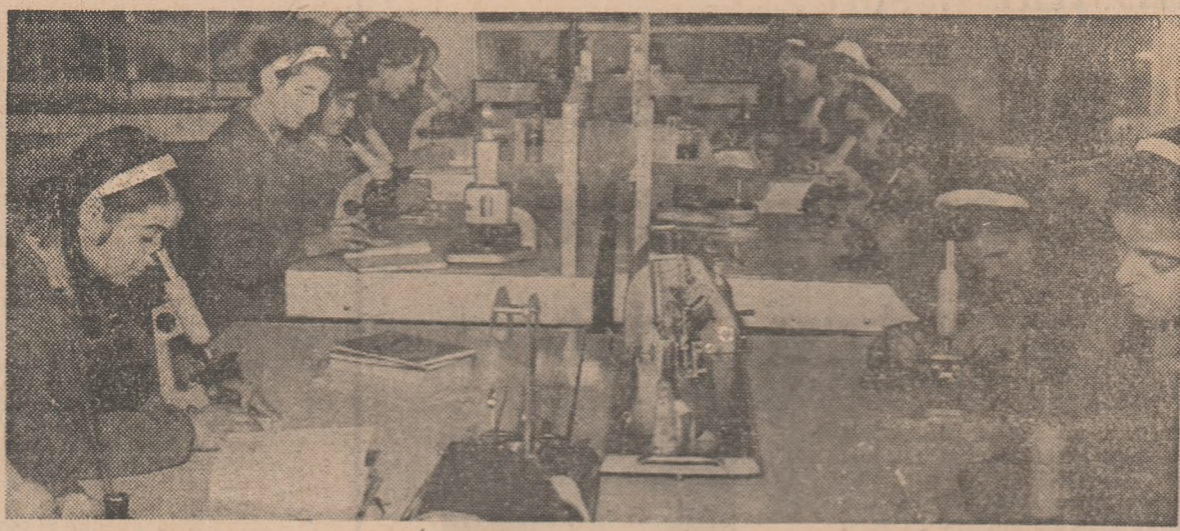
cunoștințe referitoare la evenimente contrare, evenimente elementare și evenimente compuse, spațiul evenimentelor elementare (noțiune care nu s-a predat explicat în clasa a VI-a), regula înmulțirii probabilităților pentru evenimente independente, înmulțirea probabilităților pentru evenimente dependente.

Clasa a VIII-a: evenimente incompatibile și compatibile, regula de adunare a probabilităților pentru evenimente incompatibile și compatibile, probabilități condiționate, noțiuni elementare de statistică: medie, mediană, mod, dispersie (variantă), abaterea medie patritică (deviația standard).

Menționăm că experimentele privitoare la introducerea probabilităților începînd din școala generală sînt considerate astăzi de cea mai mare importanță de către specialiștii, care fac recomandări în acest sens la congresele și simpozioanele internaționale consacrate învățămîntului matematic. Amintim astfel că raportul conferinței de la Cambridge (1963) recomandă introducerea „foarte timpurie” a unor noțiuni fundamentale de probabilitate în programele școlare. La fel în raportul general al Congresului internațional pentru integrarea învățămîntului științific (Varna 1968) s-a recomandat introducerea probabilităților începînd din școala generală. În multe țări se desfășoară în prezent experimente în acest sens și se elaborează programe și manuale adecvate. Amintim, pentru ilustrare, manualul profesorului R. D. Knight (Anglia), manualul de matematică pentru școlile elementare al profesorului P. Suppes de la Universitatea Stanford (S.U.A.), sau lucrarea de statistică destinată adolescenților, la care autori sînt profesorii Raiens V. Pampallona și L. Ragusa Gilli. „School Mathematics Study Group” din S.U.A. a elaborat un ciclu de manuale experimentale cu texte distincte pentru elevi și pentru profesori, destinate exclusiv predării calculului probabilităților. Aceste manuale se adresează copiilor începînd de la vîrsta preșcolară și primele clase de învățămînt general și merg pînă la elevii din ciclul superior al școlii secundare. La rândul său, „Comprehensive School Mathematics Program” din S.U.A. a organizat în vara anului 1969 o conferință internațională consacrată predării probabilităților în școlile primare și secundare. N-am amintit decît cîteva date pentru a sublinia actualitatea problemei.

Așa cum am arătat mai sus, nu este vorba de a încălca programele cu un nou capitol, oarecare, din matematică. În anul 2020... ecuațiile sistemelor deschise vor fi stăpînite și viziunea mecanicistă va fi substituită prin cea probabilistică — adăugăm pe drept cuvînt matematicianul și filozoful Mircea Melita (Omul, ființă autentică, Contemporanul, 13 noiembrie 1970). Trebuie să înțelegem, însă, în învățămînt, cu marile direcții de dezvoltare ale științei și culturii contemporane. Nu numai în matematică, dar și în celelalte discipline elevul trebuie pregătit să opereze eficient cu viziunea statistică, probabilistică — mai profund, mai productiv angajat în dialectica realității decît cea mecanicistă.

Dr. E. FISCHBEIN
șef de sector la Institutul de psihologie al Academiei de științe sociale și politice

Determinările la microscop — o lucrare practică de bază în studiul tehnologiei materialelor

DIALOG DESPRE MANUALE

UN NOD GORDIAN

Mă aflu într-una din zile la Salonul național de carte, în fața standului Editurii didactice și pedagogice. Fără să vreau, am surpris o conversație între doi vizitatori. O redau aici cu fidelitate.

— Cum și se pare literatura publicată de E.D.P.?
— E sublimă, dar nu există — ar zice Caragiale.
— Ce vrei să insinuezi?
— Nu-i nici o insinuație. Vezi și dumneata: sînt cărți interesante și utile, dar le dai de urmă? „Istoria logicii” e apreciată în multe țări din Europă, după cite am auzit. Dar ce folos? S-a epuizat la citirea lui de la aparție.

— După cite știu, s-a tipărit în 3000 de exemplare.
— Puțin, foarte puțin! Și nu constituie o excepție. Nu-a de gîsit nici alte lucrări: „Psihologia științei”, „Orientarea școlară și profesională”, „Modernizarea învățămîntului”, „Instruirea programată” etc.

— Și toate astea din cauza tirajelor, care sînt, în medie, de 6000 de exemplare. Adică o carte la aproximativ 30—40 de dascăli.

— Cum crezi că se poate lăsa acest nod gordian?
— Cred că ministerul sau editura ar trebui să stabilească tirajele fără drept de apel.
— Teoretic e foarte bine; Dar

practic? Comenzile de cărți le fac organele de distribuție de la județe.
— Atunci, Centrala Cărții să corecteze cifrele primite de la județe.
— Nu poate, deoarece fondurile pentru aprovizionarea cu cărți sînt la județe. În afară de asta, cei de la centru cunosc oare mai bine cererea de carte decît cei care consultă rețeaua?
— Cine consultă? Fii serios! Se face c-o consultă? Eu n-am văzut nici un asemenea consultant prin școala noastră!

— Atunci, iată o soluție: autorii, editorii și tipograful să-și primească drepturile bănești, respectiv salariile, din vânzarea cărților. — Este o idee care merită să fie reținută. Și iată încă una: nu s-ar putea ca Ministerul Învățămîntului să recomende bibliotecilor școlare cele mai bune cărți în vederea fîrării precomenzilor?

— Așa se și face! Am văzut o listă transmisă inspectoratelor școlare, cu destinația: bibliotecile școlare.
— Eu, dacă aș fi la editură, mi-aș lua răspunderea. As fixa tirajul așa cum socotesc că trebuie, bazîndu-mă pe informațiile pe care le am.

— După cite știu, s-a încercat și această soluție. Dar este cam greu să treci la aplicarea ei

cînd oamenii care se ocupă cu distribuția, precum și fondurile, sînt în altă parte — cînd n-ai, adică, nici pîinea, nici cușitul. Și apoi, mai este ceva...

— Te gîndești cumva la prețul de vânzare?
— De loc! Prețurile sînt destul de accesibile. Mă gîndesc la altceva. Mulți dintre colegii noștri sînt auzi de informație profesională, așteargă să-și cumpere tot ce apare. Recunoaște însă că sînt printre ei și unii care au uitat de cînd nu sînt mai cuprinși de carte. Uite, într-o discuție purtată în cancelarie mi s-a amintit să pomenesesc de cartea lui Dohrens „A instrui, a educa”.

Unul s-a scuzat că nu se descurcă în limbi străine, altul mă asigură că a rugat un prieten să-i o procedură din străinătate — amîm habar neîntînd că aparuse în limba noastră, publicată de E.D.P. în colaborare cu U.N.E.S.C.O....

— Ce remediu vezi?
— Mai multe: cred că sistemul „cartea prin poștă” și cel al abonamentului trebuie aruncate și perfecționate. La acestea usă a-uga încă o propunere: inspectorii școlari să controleze sistematic felul în care s'ajutorii școlii sînt la curent cu nouățile editoriale de specialitate.

Deci nodul gordian poate fi tăiat!
EMIL BĂLDESCU

Ecouri la materialele publicate

„Cadru solicitat de experimentul pedagogic”

În articolul „Cadru solicitat de experimentul pedagogic” care redă discuția dintre Romeo Dăscălescu, director adjunct al Institutului de științe pedagogice și redactorul Octavian Buzescu, articol publicat în numărul 1065 al „Gazetei Învățămîntului”, s-a strecurat o greșală în partea care se referă la liceul nostru.

Afirmatia că „întreaga promoție a anului trecut de la liceul „Ion Neulce” a reușit la concursurile de admitere în învățămîntul superior, ocupînd primele locuri” — pe care o face tot Romeo Dăscălescu — conține o exagerare. Este adevărat că absolvenții uneia din clasele absolventiilor — clasa a XII-a B — au reușit cu toții în învățămîntul superior sau postliceal. Probabil că această situație a generat exagerarea. Este de asemenea adevărat că mai mulți absolvenți ai liceului nostru, din această promoție, s-au situat pe locuri fruntașe. (De exemplu, locul I la facultățile de matematică, filologie și mecanică, locul II la hidroameliorații, locul IV la mecanică etc.). Desigur, așa cum menționează tot Romeo Dăscălescu, de aceste rezultate, ca și de altele obținute de elevii noștri, formele înnoitoare introduse pe canalul cercetării științifice nu sînt străine.

Nu toți absolvenții noștri au reușit însă la concursurile la care s-au prezentat. Situația exactă este următoarea: din totalul de 134 absolvenți 64 au intrat în învățămîntul superior — majoritatea în prima sesiune, iar 19 în școlii postliceale, ceea ce înseamnă 61,19%. Alți 13 absolvenți s-au încadrat în producție, 2 își satisfac serviciul militar, iar 37 au rămas necuprinși, declarînd că se pregătesc pentru a se prezenta din nou la concurs în sesiunea următoare.

ION DRAGU,
directorul Liceului „Ion Neulce”

ÎNVĂȚAREA PRIN DESCOPERIRE

(Urmare din pag. 1-a)

În practica educativă este reținută ideea că descoperirea fiind un proces cu implicații mai largi, valabil pentru mai multe discipline, se poate trece și la o învățare a euristiciilor de descoperire. S-a constatat, într-adevăr, că învățarea prin descoperire determină însușirea de către elevi a unor metode și deprinderi utile sau călăuzitoare în știință în genere. Printre ele se numără deprinderile de raționament deductiv, deprinderile de raționament inductiv, deprinderea de generare a unor ipoteze, de selectare a ipotezelor fructuoase, deprinderea de testare a ipotezelor și de orientare spre experimentele care se cer a fi realizate, deprinderi în formularea problemelor care pot fi rezolvate prin metode științifice. Con-

coment, o asemenea învățare asociată și dezvoltarea unor trăsături de personalitate, ca răbdare, perseverență, curiozitate.

Un aspect important al învățării prin descoperire este valoarea sa de generalizare, capacitatea de transfer. Un elev care a căpătat deprinderea de a descoperi sintaxa regulii, legi, concepte, de a sesiza deci regulărități și relații, de a stabili înălțurii cauzale într-un anumit cîmp al cunoașterii va fi în mod evident în stare să o facă și în alte cazuri decît în cel al primului exercițiu. În experimentul de gramatică menționat mai sus am constatat unele facilități ale investigației elevilor în domeniul fonetic, lexical și stilistic, fiind vorba de fenomenul numit de psihologie „transfer de părtă”.
Este cert că nu putem reduce în-

treaga învățare la această modalitate, după cum nu putem avea pretenția de a face din fiecare elev un descoperitor într-un domeniu sau altul. În anumite cazuri este indicată și învățarea prin expunere, mai economică și asigurînd achiziții rapide. Se cere deci să se realizeze un echilibru între activitatea de transmitere a unor informații de către profesor și între activitatea investigatoare a elevilor. Nu putem să nu atragem însă atenția asupra valorii deosebite a învățării prin descoperire pe care psihologul american J. Bruner o rezuma la patru categorii de folos: dezvoltarea potențelor intelectuale, creșterea motivației intrinsecă, dezvoltarea capacității de prelucrare a datelor memorate și învățarea euristiciilor de descoperire.

Cercetarea științifică pedagogică

ROLUL ORGANIZAȚIEI DE PARTID ÎN CREȘTEREA EFICIENȚEI ACTIVITĂȚII ȘCOLARE (Partea I)

(Urmare din pag. 1-a)

elevilor. Desigur, nu pot să lipsească temele privind sarcinile organizației de partid pentru sprijinirea procesului instructiv-educativ, în special pe linia promovării inițiativelor, a ideilor valoroase, a înălțurii concepțiilor conformist-retrograde, a șablonului și închistării, a răsărilor școlastice în metodologia de muncă a unor cadre didactice. În adunarea generală trebuie de asemenea dezbătute temele privind buna desfășurare a învățămîntului ideologic al cadrelor didactice și a întregii munci politice-ideologice, pentru conducerea organizației sindicale, a organizațiilor de tineret și de pionieri. Sistemul adunarea generală trebuie să analizeze dacă membrii de partid constituie exemple demne de urmat în activitatea din școală, în viața familială, în societate, cum își îndeplinesc îndatoririle statutare și sarcinile de partid concrete primite din partea biroului organizației. Din practică rezultă că este recomandabil ca în adunările de partid comuniste să raporteze asupra modului cum s-au dus la îndeplinire sarcinile de partid. Pentru educarea partinică a tuturor mem-

brilor de partid, pentru informarea lor asupra politicii partidului este necesar să se organizeze în fața adunării generale expuneri despre prevederile statutare, despre hotărârile de partid și de stat, despre poziția marxist-leninistă a partidului nostru în problemele internaționale etc.

În scopul bunei desfășurări a vieții de partid, al participării active a tuturor membrilor organizației la dezbateri, la elaborarea hotărârilor, la conducerea treburilor organizației este necesar ca adunările să fie pregătite din timp, ca materialele ce se prezintă să constituie rodul dialogului nemijlocit cu toți comunistii, ca fiecare membru al organizației să se simtă — și să fie în fapt — coautor al hotărârilor adoptate.

La adunările de partid pentru dări de seamă și alegeri s-a semnalat faptul că unii membri de partid nu participă la dezbateri, la elaborarea hotărârilor, iar unora organelor de partid nu urmăresc cum sînt duse la îndeplinire măsurile adoptate, nu trasează sarcinile concrete comunistilor, nu instruiesc activul obșteal al muncii politice de masă și nu-l mobilizează în direcția îndeplinirii obiectivelor principale ale muncii școlare. Ase-

menea fenomene umbresc activitatea organizațiilor de partid, reduc capacitatea lor de mobilizare și înălțurarea, forța lor dinamică. Atragea comunistilor la conducerea tuturor treburilor organizației, consultarea lor asupra modului de rezolvare a problemelor, discutarea în organizație a studiului îndeplinit de hotărârile, scoțînd la iveală inițiativele valoroase, precum și greutățile și neajunsurile ce trebuie înălțurate pentru a se putea acționa pînă la finalizarea hotărârilor sau planului de măsură — iată caracteristicile esențiale ale stilului de muncă al oricărei organizații de partid.

La adunările generale și în întreaga viață de partid este necesar să se asigure toate condițiile ca membrii de partid să-și spună liber și nestingherit părerile asupra problemelor supuse dezbaterii, să poată critica neapusele din muncă organizativă de partid din școala, să participe efectiv la înălțurarea lor. Dezbaterile din organizația de partid sînt necesare pentru elucidarea problemelor, pentru elaborarea unor hotărâri care să exprime gândirea și înțelepciunea colectivă a comunistilor. Dar, odată hotărîrea adoptată, ea devine obligatorie pentru toți membrii organizației

„Respectarea disciplinei de partid — arăta voravărul Nicolae Ceaușescu în Raportul la Congresul al X-lea — îndeplinirea necondiționată a liniilor politice, a hotărârilor partidului, a tuturor îndatoririlor statutare constituie o obligație de prim ordin pentru fiecare comunist indiferent de funcția pe care o are în partid”.

O sarcină de mare importanță a organizațiilor de partid din școlile este desfășurarea unei intense și nuanțate munci politice-ideologice. Din dezbaterile adunărilor de partid rezultă de seamă și alegeri a rezultat că este necesar să fie întreprinse în continuare eforturi sustinute pentru lichidarea unor fenomene de formalism care diminuează eficiența muncii politice-ideologice. Atenția principală va trebui îndreptată în direcția îmbunătățirii conținutului acțiunilor organizate, a sporirii contribuției acestora la mobilizarea cadrelor didactice pentru îndeplinirea obligațiilor ce le revin. Este necesar să se lichideze maniera îngust școlară de prezentare a cunoștințelor, șablonismul, ignorarea cerințelor specifice cormului profesional. Va trebui lichidat de asemenea caracterul pasiv al învățămîntului care pornește de la scheme prestabilite, este nepăsător față de cerin-

țele reale și de curiozitatea celor cărora i se adresează. Metoda verificată în practică pentru evitarea neajunsurilor învățămîntului pasiv este aceea a întrebărilor și răspunsurilor. Aceasta a dat pînă acum rezultate remarcabile și se cere extinsă și mai mult. După expunerile teoretice din cadrul adunărilor de partid, după prelegerile în fața tuturor cadrelor didactice este bine să se dea participanților posibilitatea ca prin întrebări să-și lămurască unele din aspectele mai puțin înțelese. De asemenea, pentru accentuarea caracterului activ al participării la acțiunile organizate o mare importanță o au discuțiile libere, confruntările de opinii, exprimarea părerilor fără teama de a greși. În întreaga desfășurare a învățămîntului de partid este necesar să ne călăuzim după indicațiile din Raportul prezentat la Congresul al X-lea al P.C.R. de secretarul general al P.C.R., tovarășul Nicolae Ceaușescu, și anume că „rolul muncii de propagandă este de a stimula gândirea politică vie a oamenilor, de a-i ajuta să-și explice desfășurarea evenimentelor și să adote o noțiune justă față de ele, să dobîndească o perspectivă clară pe bază concepțiilor marxist-leniniste asupra dezvoltării societății contemporane să participe activ la înălțurarea politică interne și externe a partidului și guvernului”.

Organizînd și desfășurînd munca politico-ideologică, organizațiile de partid trebuie să aibă în vedere că una din îndatoririle principale ale frontului ideologic este promovarea unei atitudini combative, militante împotriva concepțiilor retrograde, mistice, împotriva influențelor ideologice străine, împotriva mentalităților înăpăoite, formarea trăirilor etice corespunzătoare noilor relații statornicite în orînduirea noastră socialistă. Totodată organizațiile de partid trebuie să urmărească modul cum sînt valorificate de către comunisti cunoștințele dobîndite la învățămîntul ideologic atît în activitatea la clasă, cît și în afara acesteia.

Complexul de măsuri privind perfecționarea și modernizarea învățămîntului în raport cu cerințele dezvoltării economico-sociale și științifico-tehnice implică importante sarcini pentru organizațiile de partid din școli. Măsura de a se acordă acestor organizații drept de control a determinat o creștere deosebită a rolurilor, a răspunderii tuturor comunistilor pentru buna desfășurare a întregii activități instructiv-educative. În cadrul adunărilor pentru dări de seamă, acest nou atribut a permis organizațiilor de partid să facă o analiză competentă a activității instructiv-educative, a stilului și metodelor folosite pentru a mobiliza eforturile cadrelor didactice spre îmbunătățirea calitatii și pregătirii tinerei generații, spre educarea marxist-leninistă a elevilor. Adunările au pus în lumină, cu deosebire, faptul că organizațiile de partid din școli au datorita de a trata problemele fundamentale ale învățămîntului în spirit critic, de a combate orice tendințe de prezentare a situației într-o lumină trandafirie.

Acționînd ca organe ale muncii colective, birourile organizațiilor de partid sînt chemate să-și perfecționeze necontenit stilul propriei de muncă, să traseze sarcini concrete tuturor membrilor de partid, să-și sprijine în procesul îndeplinirii acestor sarcini să orienteze în mod transparențiv în viață a hotărârilor partidului și guvernului, să lămură politică a partidului nostru.

INFORMARE • DOCUMENTARE • INFORMARE

Prof. H. G. SCHIEMER despre:

Cibernetica și formarea personalității umane proiectate pentru viitor

„In ultimele două decenii cibernetica a depășit cadrul de știință cu multiple implicații interdisciplinare, devenind tot mai pregnant — și poate înainte de orice — o metodă de a gândi. Această idee, enunțată de profesorul vest-german H. G. SCHIEMER, a constituit nucleul interesant al discuției pe care am purtat-o cu acest reprezentant de necontestată autoritate al biociberneticii, autor al unor lucrări fundamentale privind abordarea ciberneticii și matematicii a problemelor de genetică moleculară, de patologie, psihiatrie și psihologie socială, pedagog cu o măturisită și evidentă concepție prospectivă.

— Care sînt principalele descoperiri asupra învățămîntului, ale complexei poziții ocupate de cibernetica?

— Sînt, categoric, de partea celor care consideră că întreaga problemă a educației trebuie abordată în noua perspectivă a ciberneticii. Din acest punct de vedere cibernetica definește mutațiile tehnico-științifice contemporane în mai mare măsură chiar decât fizica sau chimia. Trebuie să ne obișnuim, pentru viitorul foarte apropiat, să trăim cu computerul așa cum trăim cu creionul. Și unul și altul ne ajută să ne exprimăm; dar, bineînțeles, aceste moduri de exprimare aparțin unor epoci diferite. Omul de astăzi și mai ales omul proiectat pentru mine va gândi în categorii cibernetice. Și aceasta nu pe un plan teoretic, ci în modul cel mai practic cu putință. Instituția școlară are datoria să-l învețe pe copil să construiască și, mai ales, să-l învețe să învețe prin intermediul construcțiilor funcționale. Astfel rolul de receptor al elevului din sistemul clasic de educație se transformă, într-un sistem modern de educație, în acela de efectuator. În acest fel vîd și întregirea mijloacelor și tehnicilor audio-vizuale în procesul de învățămînt. Elevul să vadă pe ecranul televizorului nu simple cunoștințe, ci elemente care să-l ajute să construiască.

— Proiectată în perspectivă cibernetica această concepție înseamnă oare, așa cum pretind unii, dotarea fiecărei școli cu un computer sau mai multe calculatoare electronice programate special pentru activitatea în învățămînt?

— Consider că problema ar putea fi rezolvată în două etape succesive ale educației moderne? — După părerea mea, elevii trebuie deprinși încă din școala generală să utilizeze algoritmi, să programeze probleme simple. Apoi, la vîrsta de 18—20 de ani le vom putea forma o concepție structurală. În învățămîntul superior, unde tinerii trebuie să aibă la dispoziție computere cu caracter didactic, ei se vor deprinde să programeze și să rezolve practic problemele cu ajutorul calculatoarelor electronice. Toate acestea îi vor duce în final să pătrundă în profunzime teoria ciberneticii și să formuleze noi probleme în lumina acesteia. Pentru a orienta cît mai rapid

la masa noastră de lucru. Generația actuală construiește asemenea computere; desigur, numărul acestor constructori nu reprezintă încă un procent prea mare din totalul populației. Generația de mine, și prin această formulă mă refer la cel care vor participa la viața activă peste 5 sau maximum 10 ani, va folosi aceste computere; iar cei care vor activa cu ajutorul computerului sau a căror viață va fi influențată de computer vor reprezenta în mod cert majoritatea populației planetei noastre. De aceea nu este de ajuns să reprojectăm entitățile de referință în însușirea cunoștințelor de către noile generații; nu este de ajuns să ne referim în fizică la cuant, iar la biologie să-i introducem pe elevi în domeniul geneticii moleculare. Cibernetica trebuie să ocupe un loc esențial în educație și aceasta nu în mod esoteric, ci integrat, ca un mod de gîndire sistematic care să înregistreze eficiența cu precizia unui graf.

— Aceasta înseamnă însă o veritabilă revoluție în concepția și organizarea întregului sistem de educație.

— Da. Unii vor obiecta că există riscuri. Dar trebuie să ne luăm aceste riscuri, bineînțeles în modul cel mai rațional, mai științific cu putință, dacă vrem ca pînă în cel mult un deceniu să creăm potențialul uman capabil să ducă mai departe civilizația noastră. Îmi permit să afirm că sistemul de învățămînt care nu va voi sau nu va putea să se adapteze acestor cerințe fundamentale va fi categoric depășit, aducînd grave prejudicii țării carea îi aparține.

— Care sînt, în aprecierea dvs., etapele succesive ale educației moderne?

— După părerea mea, elevii trebuie deprinși încă din școala generală să utilizeze algoritmi, să programeze probleme simple. Apoi, la vîrsta de 18—20 de ani le vom putea forma o concepție structurală. În învățămîntul superior, unde tinerii trebuie să aibă la dispoziție computere cu caracter didactic, ei se vor deprinde să programeze și să rezolve practic problemele cu ajutorul calculatoarelor electronice. Toate acestea îi vor duce în final să pătrundă în profunzime teoria ciberneticii și să formuleze noi probleme în lumina acesteia. Pentru a orienta cît mai rapid

învățămîntul în această direcție problema principală este organizarea și conducerea instituțiilor de învățămînt, în așa fel încît să se asigure conducătorilor lor condiții de decizie la nivelul întreprinderilor industriale. Conducătorul unei școli poate avea — și i se cere să aibă — capacitate și posibilități de a dispune anticipativ. Cazurile excepționale se vor încadra și ele într-un sistem de toleranță, pentru care se vor lua măsuri operative, fără a stîrni sau ca contrazice desfășurarea riguroasă a acțiunii de ansamblu. În definitiv și producția, care operează în principal tot prin intermediul oamenilor, are un program general de lucru care ține seama și de cazurile excepționale.

— Deci este de așteptat ca cibernetica să îndeplinească o funcție multiplă în evoluția învățămîntului din următorii 10 ani?

— Ne aflăm în zorii unei noi epoci, care va fi caracterizată printr-un alt tip de personalitate umană. Omul de mine trebuie construit de către un nou sistem de învățămînt. Poate că tocmai aceasta este principala funcție a ciberneticii: să permită edificarea sistemului de învățămînt menit să favorizeze personalitatea societății viitoare. Ea va permite un control automat, din posibilitatea de a constata continuu ceea ce nu funcționează sau funcționează cu un răcoșament scăzut în cadrul sistemului și de a aduce modificările necesare. Intervenția ciberneticii va permite totodată ca generația intermediară să fie pe deplin recuperată și adaptată noilor cerințe. Vom dispune astfel de o veritabilă macropedagogie, în care fiecare om va fi confruntat permanent cu cerințele în evoluție ale societății, fiind totodată propriul său examinator.

Discuție realizată de M. HERIVAN

• ȘTIRI • ȘTIRI •

R. P. BULGARIA

La Sofia își desfășoară activitatea un Centru al creației artistice pentru copii și adolescenți. Înființat în urmă cu un deceniu, acest centru are în primul rînd scopul de a familiariza tîna generație cu problemele literaturii și artei.

În cadrul centrului se organizează sesiuni și conferințe ale creatorilor de lucrări literare și artistice destinate copiilor. Fiecare carte nouă apărută este obiectul unor discuții animate și al unor conferințe. Au loc de asemenea întâlniri cu copiii, consacrate poeziilor și povestirilor scrise pentru ei. În rîndul micilor cititori se bucură de o mare popularitate și tradiționala „săptămîna a cărții și a cîntecului pentru copii”, organizată de Centrul de artă și literatură.

În cadrul centrului lucrează specialiști renumiți. Biblioteca lui dispune de 100.000 de volume. Centrul publică un buletin bimestrial — „Copii, artă și cărți” — care popularizează operele pentru copii, două culegeri anuale — „Probleme ale literaturii pentru copii” și „Probleme ale educației estetice” — precum și lucrări metodice și cataloage destinate învățătorilor și bibliotecarilor.

ALGERIA

Lupta pentru ridicarea procentului de scolarizare constituie una din principalele acțiuni ale guvernului algerian. În acest scop se acordă învățămîntului fonduri sporite și care cresc din an în an (în 1970 cu 14 la sută mai mult ca în anul 1969) se con-

strulesc școli, se pregătesc cadre, se fac eforturi pentru atragerea copiilor către școli și pentru organizarea cursurilor fără frecvență. Se prevede ca pînă în 1973 școlile primare să cuprindă 2.624.000 de copii față de 777.636 în 1963 și 1.551.352 în 1969, școlile secundare să depășească dublul efectivului, ajunzînd la 400.000 față de 51.144 în 1963 și 168.000 în 1969, iar numărul bachelareților să fie de 10.000 față de 3.000 în 1969). La rîndul său, învățămîntul superior va trebui să cuprindă în 1973 27.000 de studenți față de 2.803 în 1963 și 18.503 în 1969, în timp ce numărul cadrelor din acest învățămînt trebuie să crească de la 737 la 1990. Datorită acestui plan se va asigura scolarizarea a un milion de elevi în plus, iar rata școlarizării va crește de la 57 la sută, cît reprezintă azi, la 73 la sută în 1974.

Se prevede de asemenea înscrierea a 630.000 de persoane la cursurile extrașcolare și alfabetizarea unui milion de adulți.

BELGIA

Pornind de la rezultatul unei anchete realizate într-o serie de țări vest-europene Marcel Hicter, director general în Ministerul Culturii din Belgia, președintele Federației internaționale a centrelor de instruire prin metode audio-video, a atras atenția asupra faptului că, dintr-un număr de 100 de noi cunoștințe acumulate de copii în vîrstă de 12 ani, 80 provin din surse extrașcolare. De aici rezultă că programele de învățămînt din școlile respective trebuie să fie mai bine adaptate nevoilor elevilor.

În laboratorul fonetic al Institutului pedagogic din Minsk, R.S.S. Bielorusă

INSTITUTUL PEDAGOGIC DE 3 ANI

SUCEAVA

ANUNȚĂ

scoaterea la concurs a următoarelor posturi:

— Lector, poziția 7 din statul de funcțiuni al catedrei de limba și literatura română, disciplina Limba română contemporană;

— Lector, poziția 4 din statul de funcțiuni al catedrei de matematică, disciplinele Geometrie analitică și Geometrie superioară;

— Lector, poziția 5 din statul de funcțiuni al catedrei de matematică, disciplina Metodica predării matematicii;

— Asistent, poziția 18 din statul de funcțiuni al catedrei de limba și literatura română, disciplina limba și literatura franceză.

Candidații la concurs vor depune la secretariatul Institutului pedagogic din Suceava, str. Areni nr. 1, cererea de înscriere și actele, în dublu exemplar, prevăzute de Legea nr. 6, privind Statutul personalului didactic din Republica Socialistă România, publicată în Buletinul oficial nr. 33, partea I din 15 martie 1969.

Termenul de depunere a actelor este de 30 de zile de la data publicării acestui anunț în Buletinul oficial pentru posturile de lector și de 15 zile pentru postul de asistent.

Concursul se va ține la rectoratul Institutului pedagogic de 3 ani din Suceava în termen de 60 de zile de la expirarea termenului de înscriere la concurs pentru posturile de lector și de 15 zile pentru postul de asistent.

Informații suplimentare se pot obține la secretariatul Institutului pedagogic din Suceava, telefon 10 092.

INSTITUTUL PEDAGOGIC-ORADEA

ANUNȚĂ

scoaterea la concurs a următoarelor posturi:

FACULTATEA DE MATEMATICĂ

Catedra de matematică-fizică-chimie

Lector, disciplinele Mecanică teoretică și Astronomie, poziția 4 din statul de funcțiuni.

FACULTATEA DE ISTORIE-GEOGRAFIE

Catedra de geografie

Lector, disciplinele Geomorfologie cu elemente de geologie și Metodica predării geografiei, poziția 6 din statul de funcțiuni.

Candidații la concurs vor depune la secretariatul Institutului din Oradea, strada Armatei Roșii nr. 5, în termen de 30 de zile de la publicarea acestui anunț în Buletinul oficial, cererea de înscriere la care vor anexa, în dublu exemplar, actele prevăzute de Legea nr. 6, privind Statutul personalului didactic din Republica Socialistă România, publicată în Buletinul oficial, partea I, nr. 33 din 13 martie 1969.

Cei care funcționează într-o instituție de învățămînt superior sînt obligați să comunice în scris, rectorului sau directorului acesteia, înscrierea la concurs.

Concursul se va desfășura la Institutul pedagogic din Oradea în decurs de 30 de zile de la data expirării termenului de înscriere.

INSTITUTUL PEDAGOGIC — ORADEA

ANUNȚĂ

scoaterea la concurs a următoarelor posturi:

FACULTATEA DE FILOLOGIE

Catedra de limbă română

Lector, disciplina Istoria limbii române, poziția 2 din statul de funcțiuni.

Catedra de pedagogie

Asistent, disciplinele Psihologia copilului și psihologia pedagogică și Pedagogia generală, poziția 4 din statul de funcțiuni.

FACULTATEA DE EDUCAȚIE FIZICĂ

Catedra de teorie, științe medicale și jocuri sportive

Asistent, disciplinele Volei și Handbal, poziția 12 din statul de funcțiuni.

Catedra de sporturi individuale

Asistent, disciplinele Gimnastică și Schi, poziția 11 din statul de funcțiuni.

Candidații la concurs vor depune la secretariatul Institutului din Oradea, strada Armatei Roșii nr. 5, în termen de 30 de zile (pentru asistenți 15 zile) de la publicarea acestui anunț în Buletinul Oficial, cererea de înscriere la care vor anexa, în dublu exemplar, actele prevăzute de Legea nr. 6, privind Statutul personalului didactic din Republica Socialistă România, publicată în Buletinul Oficial, partea I, nr. 33, din 15 martie 1969.

Cei care funcționează într-o instituție de învățămînt superior sînt obligați să comunice în scris, rectorului sau directorului acesteia, înscrierea la concurs.

Concursul se va desfășura la Institutul pedagogic din Oradea în decurs de 30 de zile de la data expirării termenului de înscriere (pentru asistenți 15 zile).

IMPORTANT!

REVISTA „LUMEA”

Anunț cititorii că a început reînnoirea abonamentelor pentru anul 1971.

Abonați-vă din timp și pe termene cit mai lungi, pentru a vă asigura continuitatea în primirea publicației.

Prețul unui abonament:

— anual 104 lei
— pe șase luni 52 „
— pe trei luni 26 „

Abonamentele se fac prin oficiile și agențiile P.T.T.R., factorii poștali și difuzorii de presă din întreprinderi și instituții.

CADRE DIDACTICE

Pentru a avea colecția completă, abonați-vă din timp și pe o perioadă îndelungată la „Revista de pedagogie” pe anul 1971

BIBLIOTECA

„Istoria literaturii franceze de la începuturi și pînă în zilele noastre”

După Istoria literaturii germane și Istoria literaturii italiene, semnate de M. I. Isbășescu și respectiv Nina Façon, Editura științifică pune acum la îndemîna cititorilor o istorie a literaturii franceze, al cărei autor este S. Bercescu.

Începînd cu formarea limbii franceze, după ocuparea Galiei de către romani, cu primele texte scrise, lucrarea consemnează cronologic majoritatea evenimentelor literare, pentru a realiza un tablou cît mai complet al unei activități spirituale ce se întinde pe un spațiu de peste douăsprezece secole. Se pornește astfel de la Jurămîntul de la Strasburg ajungîndu-se în anul 1970, care consemnează alegerea lui Eugen Ionescu la Academia Franceză și primirea de către acesta a marelui premiu național al teatrului. Criteriul este deci cel cronologic, dar autoarea se abate uneori de la el, așa cum arată în prefață, atunci cînd, în interiorul unei etape istorice, aparținerea unei scrieri la un curent sau la o școală literară anunțată ar fi dus, prin păstrarea criteriului respectiv, la fărîmîntarea vi-

MANUELA BORZATTI

„Copilăria și tineretea unor savanți și inventori români”

Apărută recent în colecția „Preludii” a Editurii didactice și pedagogice cartea lui I. M. Ștefan „Copilăria și tineretea unor savanți și inventori români” încearcă, așa cum ne declară însuși autorul, să înfățișeze împrejurările în care s-a născut interesul acestora pentru știință și tehnică și felul în care au învățat să muncească cu acea perseverență fără de care nu se poate înfăptui nimic trainic în viață.

Recurgînd în acest scop la amintirile pe care înșiși savanții le-au așternut pe hîrtie, împletite cu mărturisirile aceluia care au fost contemporani cu ei și au avut prilejul să-i cunoască îndeaproape, autorul face să defileze prin fața cititorilor, de-a lungul paginilor acestei cărți, imaginea unor ilustre figuri de savanți români, reprezentanți ai celor mai importante domenii științifice. Ni se prezintă astfel copilăria și tineretea „bunului și învățatului dascăl” Emanuel Bacaloglu, a celui îndrăgostit de glie, întemeietor al școlii românești de agronomie care a fost Ion Ionescu de la Brad, a înaintașului de seamă al geologiei și paleontologiei

OVIDIU BARBU

„Modele populare”

În Editura „Ion Creangă” a apărut o carte de colorat — „Să desenăm modele populare” de Nicolae Pascu — pe care o așteptăm de mult, ea fiind prima carte cu desene după modele de artă populară românească.

Modelele, anume alese pentru copiii preșcolari și elevii din primele clase de

românești Gregoriu Ștefănescu. Rînd pe rînd ne sînt înfățișate mai departe Angeli Saligny, Emil Racoviță, Victor Babes, Aurel Vlaicu, Dimitrie Pompeiu, Gogu Constantinescu și Dimitrie Leonida. Se desprinde limpede faptul că între toți acești iluștri savanți există trăsături comune. Toți au efectuat o muncă de pionierat, toți au trebuit, așa cum spunea Petru Poni, să lucreze mai întîi pentru a-și crea mijloace de studiu, nici unul dintre ei nu și-a limitat interesele la specialitatea lui, el i-a asociat preocupări sociale, pedagogice, de artă.

Prin felul cum a fost concepută, prin pildele pe care tinerii le pot afla cunoscînd pe această cale viața savanților, lucrarea constituie o lectură de o reală valoare educativă.

ION I. DRĂGOESCU